

Ks. Piotr Gajda

EUCHARYSTIA DAREM NAJWIĘKSZYM JAKI KOŚCIÓŁ OTRZYMAŁ OD CHRYSTUSA – część I

Rozważanie z Janem Pawłem II i Benedyktem XVI o wspaniałości Pamiątki Ostatniej Wieczerzy¹

1. Eucharystia

Eucharystia (gr. *eucharistia* – dziękczynienie), nazywana jest też chlebem, który z nieba zstąpił, łamaniem chleba, Ciałem Chrystusa, świętą winoroślą Dawida, którą objawił nam Ojciec przez Jezusa, sługę swego², Ucztą Pańską, cudownym pokarmem duszy, pokarmem nieśmiertelności³, chlebem błogosławieństwa⁴, nową manną⁵, pokarmem, który pokrzepia⁶, zadatką przyszłego zmartwychwstania i życia wiecznego⁷. Najświętszym Sakramentem Ołtarza, sakramentem miłości, sakramentem Ciała i Krwi Chrystusa, który pod postaciami chleba pszennego i wina gronowego jest obecny prawdziwie, realnie i istotnie mocą słów konsekracji wypowiedzianych przez kapłana. Słowa konsekracji (poświęcenia) są powtórzeniem słów wypowiedzianych przez Jezusa podczas Ostatniej Wieczerzy: „To jest Ciało moje” i: „To jest kielich Krwi mojej”. Eucharystia jest więc pamiątką Ostatniej Wieczerzy i uobecnieniem śmierci i zmartwychwstania Jezusa Chrystusa⁸. Eucharystia - to misterium (tajemnica wiary) chrześcijaństwa. Sakrament ten nazywa się Mszą świętą w Kościele katolickim, liturgią eucharystyczną w Kościołach wschodnich, a wieczerzą Pańską w wielu Kościołach powstałych w wyniku reformacji⁹.

Kardynał J. Ratzinger, od 19 kwietnia 2005 roku *Papież Benedykt XVI*, pisze, że termin „Eucharystia” stał się obecnie najczęściej używaną nazwą sakramentu Ciała i Krwi Chrystusa, który Pan ustanowił podczas Ostatniej Wieczerzy. „Eucharystia” jest tłumaczeniem hebrajskiego *berakha* i dlatego oznacza zarówno dziękczynienie, uwielbienie, jak i błogosławieństwo. Modlitwa eucharystyczna wywodzi się bezpośrednio z modlitwy Jezusa w wieczór przed Jego męką i stanowi istotę nowej duchowej ofiary¹⁰.

Papież Benedykt naucza: „Przez ustanowienie Eucharystii podczas Ostatniej Wieczerzy Jezus nadał temu aktowi ofiary trwałą obecność. Antycypuje On swoją śmierć i zmartwychwstanie, dając już w owej godzinie swoim uczniom siebie samego w chlebie i winie, swoje ciało i swoją krew jako nową mannę (por. J 6,31-33)”¹¹. Z największą czcią stajemy przed niepojętym sposobem bliskości Boga, „posuwającej się aż do obecności w Eucharystii, w której rzeczywiście cały oddaje się w nasze ręce”¹².

Papież z rodu Polaków napisał, że Eucharystia¹³ nie jest jednym z wielu cennych darów, jaki Kościół otrzymał od Chrystusa, swojego Pana; ale jest darem największym, ponieważ jest to dar z własnej osoby Chrystusa w jej świętym człowieczeństwie; jest to też dar Jego dzieła zbawienia (por. KKK. n. 1085)¹⁴. Eucharystia jest najbardziej wzniosłą modlitwą Kościoła i dlatego dla chrześcijan jest czymś niezastąpionym. Liczne formy modlitwy prywatnej, jak i różne przejawy pobożności ludowej, naprawdę osiągają swe właściwe znaczenie przez to, że przygotowują do sprawowania Eucharystii lub przedłużają jej działanie w życiu¹⁵.

2. Szczególna obecność Chrystusa

Kościół święty naucza, że w sakramencie Eucharystii w sposób szczególny Chrystus jest obecny cały i niepodzielny, jako Bóg i człowiek, substancjalnie¹⁶ i zawsze. Ta zaś obecność Chrystusa pod postaciami „nazywa się rzeczywistą (...) dlatego, że jest to obecność najwyższego stopnia”¹⁷. Eucharystia jest największym skarbem Kościoła, jego sercem. Wszystko jest jej podporządkowane, z niej promieniuje moc na wszystkie dziedziny życia kościelnego, a zwłaszcza na nasze życie osobiste. Od właściwego zrozumienia i celebrowania ofiary paschalnej zależy niemal wszystko w wymiarze duszpasterskim. Dlatego nigdy nie za wiele wysiłków w trosce o głębsze zrozumienie i właściwe przedstawienie tej „Tajemnicy wiary”¹⁸.

Jan Paweł II (1978-2005) nauczał, że Jezus Chrystus realnie i prawdziwie obecny pod postaciami eucharystycznymi, jest mocą dla nowego życia - życia w duchu Dobrej Nowiny. Wszak Eucharystia, która zawsze znajdowała się i znajduje w samym środku życia uczniów Chrystusa, ma postać chleba i wina, czyli pokarmu i napoju. Jest więc tak bliska człowiekowi, tak blisko związana z jego życiem, jak pokarm i napój. Kult eucharystyczny - na wzór pokarmu i napoju - wypełnia naszą duchową istotę i zabezpiecza jej życie¹⁹.

Święty Jan Vianney (1786-1859), proboszcz z Ars we Francji, napisał: „Jakież to cudowne! Po konsekracji Bóg przebywa tutaj jak w niebie! Jeżeli człowiek poznałby do głębi tę tajemnicę, umarłby ze szczęścia. Bóg jednak nas oszczędza z powodu naszej słabości”²⁰.

Bł. O. Honorat Koźmiński napisał: „Ze wszystkich skarbów jakie Kościół posiada, największym jest bez wątpienia Najświętszy Sakrament, w którym przebywa nieustannie ukryty Ten, który jest szczęściem całego nieba (...)”²¹.

Przypisy:

¹ Por. P. Gajda, ks., *Eucharystia sercem przeżywana – zadatkami szczęśliwej wieczności*, wyd. Biblos Tarnów 2005, s. 15-24.

² Didache (I/II. w.). – Podaję za: *Ojcowie Kościoła Wschodniego o Eucharystii*, oprac. Ks. Marek Starowieyski, Katowice-Ząbki 2005, s. 19.

³ Por. *Ojcowie Kościoła Wschodniego o Eucharystii*, dz. cyt., s. 27.

⁴ Por. tamże, s. 30.

⁵ Benedykt XVI, Encyklika Bóg jest miłością *Deus caritas est*, 25 grudnia 2005 (dal. cyt. *Deus caritas est*), n. 13.

⁶ Por. *Ojcowie Kościoła Wschodniego o Eucharystii*, dz. cyt., s. 53.

⁷ Por. H. Koźmiński, Bł., *O Eucharystii*, Wybór tekstów Juliusz Pyrek OFM Cap., Katowice-Ząbki 2005, s. 42.

- [8](#) Zob. M. Geburek, *Eucharystia*, w: *ABC chrześcijanina, Mały słownik*, Warszawa 1999, s. 71.
- [9](#) F. Gryglewicz, ks., *Eucharystia*, w: *Encyklopedia Katolicka* (dal. cyt. EK), t. 4, Lublin 1983, kol. 1239-1240.
- [10](#) J. Ratzinger, kard., *W drodze do Jezusa Chrystusa*, tłum. z niem. J. Merecki SDS, Kraków [b. r. w.], s. 120-121.
- [11](#) *Deus caritas est*, n. 13; por. tamże, n. 17.
- [12](#) Benedykt XVI, *Jezus z Nazaretu. Część I. Od chrztu w Jordanie do przemienienia*, Kraków 2007, s. 128.
- [13](#) Zob. F. Gryglewicz, ks., *Eucharystia*, I. Podstawy biblijne, w: EK, t. 4, Lublin 1983, kol. 1240-1241; A. Szafrński, *Eucharystia*, III. Doktryna katolicka, w: EK, t. 4, kol. 12-50-1254; R. Rak, A. Szafrński, *Eucharystia*, W duszpasterstwie, w: EK, t. 4, kol. 1265-1270; B. Łomasz, *Eucharystia*, VIII. Kult, w: tamże, kol. 1270-1271.
- [14](#) Jan Paweł II, Encyklika o Eucharystii w życiu Kościoła *Ecclesia de Eucharistia*, 17 kwietnia 2003 (dal. cyt. *Ecclesia de Eucharistia*), n. 11; M. Bednarz, ks., *Eucharystia największym darem w świetle Łk 22, 26-27*, w: *Studia Catholica Podoliae*, pod red. ks. Jana Niemca, Gródek - Kamieniec Podolski 2004, 2 (2003) nr 2, s. 219-231.
- [15](#) Kongregacja Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, *Rok Eucharystii, Wskazania i propozycje*, 15 października 2004 (dal. cyt. *Rok Eucharystii, Wskazania i propozycje*), n. 7.
- [16](#) Nieraz używa się mniej ściśle wyrazu *substancjalny* na oznaczenie tego, co istotne. – M. Kowalewski, ks., *Mały słownik teologiczny*, Księgarnia św. Wojciecha Poznań-Warszawa-Lublin 1960, s. 360.
- [17](#) *Komunia święta i kult tajemnicy eucharystycznej poza Mszą świętą dostosowane do zwyczajów diecezji polskich*, Katowice 1985, Wprowadzenie teologiczne i pastoralne, n. 6, s. 12.
- [18](#) Por. W. Kasper, kard., *Sakrament jedności. Eucharystia i Kościół*, Kielce 2005, s. 13.
- [19](#) Por. Jan Paweł II, List apostolski *Dominicae Cenae*, 24 lutego 1980, n. 7
- [20](#) J. Frossard, *Pensees choisies du saint Cure d'Ars*, Tequi 1922, s. 71-72.
- [21](#) Bł. H. Koźmiński o *Eucharystii*, Katowice-Ząbki 2005, s. 46.